

Temat lekcji: Cechy stawonogów.

Przeczytaj informacje ☺

Stawonogi są zwierzętami, które opanowały wszystkie środowiska. Spotyka się je zarówno w wodzie, w powietrzu, jak i na lądzie oraz w glebie. Cechą szczególną stawonogów jest **budowa odnóży** podzielonych na człony, które są połączone **stawami**. Część odnóży jest przystosowana do poruszania się, a inne służą na przykład do zdobywania i rozdrabniania pokarmu. Odnóżami są też umieszczone na głowie **czułki**. Stawonogi można podzielić na skorupiaki (np. raki, kraby, stonogi), pajęczaki (np. pająki, kleszcze, skorpiony) i owady (np. pszczoły, mrówki, chrząszcze).

Skorupiaki zasiedlają wszystkie środowiska wodne, choć stonogi spotykamy w wilgotnych miejscach na lądzie. Ciało tych zwierząt podzielone jest na głowotułów i odwłok. Na głowotułowiu znajdują się czułki, oczy i kilka par odnóży krocnych.

Pajęczaki z reguły żyją na lądzie, jedynie nieliczne żyją w wodzie (przy czym oddychają powietrzem). Ciało pajęczaków składa się z głowotułowia i odwłoka. Wyposażone są w kilka par oczu, narządy gębowe i cztery pary odnóży krocnych. Pająki to grupa pajęczaków posiadająca kądziółki przędne, dzięki którym produkują jedwabne pajęczyny o różnym zastosowaniu. Część pajęczaków jest jadowita, w tym skorpiony i prawie wszystkie pająki.

Owady żyją w środowisku lądowym. Ciało owadów składa się z głowy, tułowia i odwłoka. Na ich głowie znajdują się czułki, oczy i aparat gębowy. Tułów zaopatrzony jest w trzy pary odnóży krocnych i najczęściej dwie pary skrzydeł. Niektóre owady, np. komary, mają jedną parę skrzydeł, inne, np. wszy lub pchły, są bezskrzydłe.

Notatka do zeszytu

1. Stawonogi to najliczniejsza grupa zwierząt, obejmująca ponad milion opisanych gatunków.
2. Wśród współczesnych stawonogów wyróżnia się trzy duże gromady: skorupiaki, pajęczaki oraz owady.
3. Wspólnymi cechami budowy stawonogów są: szkielet zewnętrzny, segmentowane ciało oraz charakterystyczne odnóża złożone z kilku części połączonych stawami.
4. Ciało stawonogów jest pokryte oskórkiem wysyconym chityną.
5. Pajęczaki mają zawsze cztery pary odnóży krocnych, owady trzy, a skorupiaki zwykle pięć.
6. Stawonogi to zwierzęta środowisk wodnych i lądowych, do których w różny sposób się przystosowały.
7. Wśród stawonogów wyróżniamy pożyteczne zwierzęta, takie jak pszczoły czy mrówki, ale też szkodniki. Część z nich to także groźne pasożyty roślin i zwierząt
8. Stawonogi zjadają rośliny i zwierzęta. Same też są podstawowym pokarmem dla wielu gatunków organizmów.

Zadanie do wykonania

Napiszcie znaczenie stawonogów.